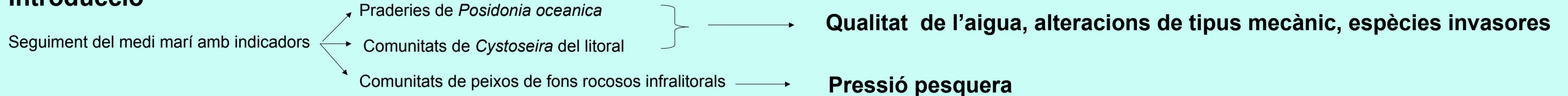


Introducció



Estat de les praderies de *Posidonia oceanica*

Metodologia



Les praderies de *Posidonia oceanica* destaquen per la seva importància ecològica i per la seva sensibilitat a les perturbacions d'origen antròpic (Ruiz, 2000).

S'han realitzat dues campanyes de seguiment d'aquests ecosistemes, una d'elles l'any 2001 i l'altra l'any 2004.

Els paràmetres avaluats en aquestes campanyes han estat:

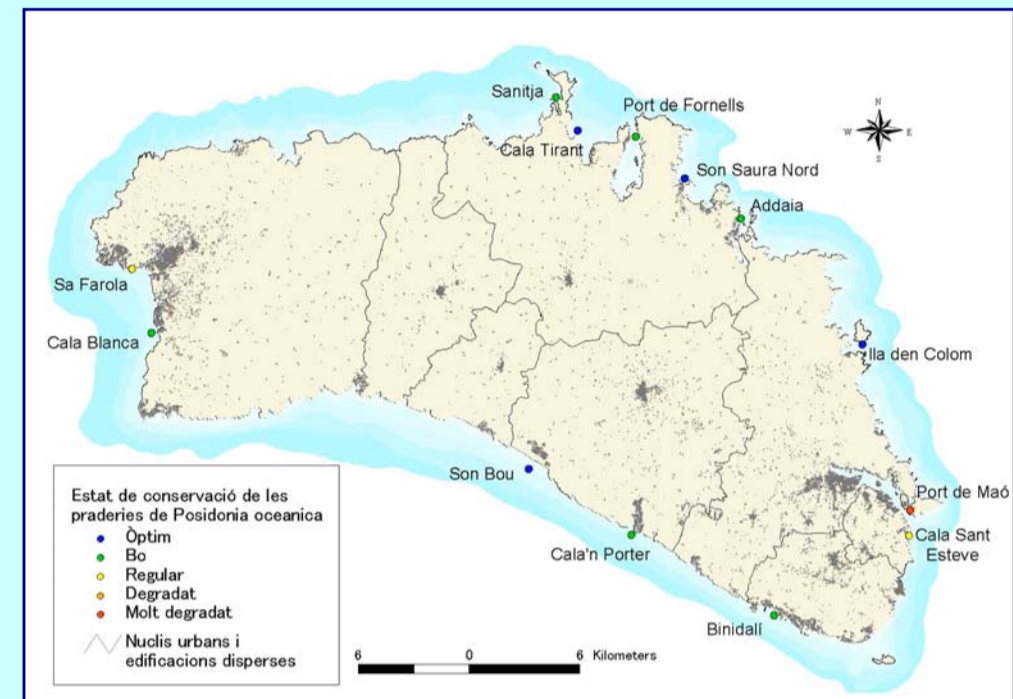
- Fondària del límit inferior de la praderia
- Cobertura (% de substrat ocupat per *P. oceanica* viva)
- Densitat de feixos (núm. feixos/m²)
- Abundància de determinades espècies de peixos
- Abundància de nacres (*Pinna nobilis*)

Primers resultats

Els primers resultats obtinguts mostren que aquests ecosistemes es troben en un estat òptim de salut, menys a l'interior dels ports on han desaparegut o es troben en un estat regular o dolent. Les poblacions de peixos associades a les praderies, però, es troben en un estat dolent i les nacres en un estat regular.

Estació	Nacres		Esparralls	
	<i>Pinna nobilis</i>	<i>Diplodus annularis</i>		
Sant Esteve	M	M		
Biniacolla	B	M		
Es Caragol			B	
Binissafulla			R	
Cap d'en Font	M	R		
Cala'n Porter	R	R		
Son Bou	M	M		
Cala Galdana	M	M		
Cala Turqueta			R	
Es Talaier	R	R		
Son Vell			R	
Son Xoriguer	B	M		
Cap de Mat Passar	R	R		
Cap Negre			R	
Cala Blanca	M	M		
Santandria	R	R		
Algaiarens	R	M		
Tirant	R	M		
Fornells (port)	R	M		
Addaia	M	R		
Illa d'en Colom	M	R		

Resultats dels censos de nacres i peixos de la campanya del 2001



Resultats de l'estat de les praderies de *Posidonia oceanica* obtinguts en la campanya realitzada el 2004

Estat de les comunitats de *Cystoseira* del litoral

Metodologia

Durant la primavera del 2002, es va mostrejar el litoral en set zones en les quals es van identificar diferents trams segons la següent escala de valoració (Torras, en premsa):



5 - Molt bon estat de conservació: els individus de *Cystoseira* formen bosquets o una franja contínua.

4 - Bon estat de conservació: els individus de *Cystoseira* apareixen de forma més o manco freqüent però isolats.

3 - Estat de conservació regular: no apareix *Cystoseira*, i en el seu lloc hi ha *Corallina*.

2 - Mal estat de conservació: no apareix *Cystoseira*, i en el seu lloc hi ha ulvàcies i altres clorofícies.

1 - Molt mal estat de conservació: dominen les cianofícies, acompanyades d'altres algues molt resistents a la contaminació.

Primers resultats

Les zones mostrejades presenten uns valors molt bons; als trams del sud-est (Binissafüller) i sud-oest de l'illa (Cap d'Artrutx) es troben els valors més elevats juntament amb la zona de Favàritx.

Zona	Geologia	Llargada (m)	Núm. de trams	Valoració (1 a 5)	Comentaris - Factors naturals i antropogènics
Binissafüller	Calcarí miocènic	9,837	109	4.49	Presència de petits ports esportius i embarcadors que redueixen la qualitat general
Cap d'Artrutx	Calcarí miocènic	7,713	27	4.46	Presència de petits ports esportius i embarcadors que redueixen la qualitat general
Ciutadella	Calcarí miocènic	10,140	54	3.69	Proximitat de diversos presumibles focus de contaminació: port, embarcadors, emissors submarins, etc.
Favàritx	Esquistós Carbonífer	4,943	39	4.50	Substrat geològic poc apte. La roca es disgrega amb facilitat.
Llucalari	Calcarí miocènic	9,204	108	4.34	L'alçada del penyal, en molts trams superior a 30 m, disminueix la il·luminació.
Sant Esteve	Calcarí miocènic	5,653	82	4.37	Proximitat de diversos presumibles focus de contaminació: port, embarcadors, emissors submarins, etc.
Treballer	Calcarí miocènic	8,099	79	4.31	L'alçada del penyal, en molts trams superior a 30 m, disminueix la il·luminació.
TOTAL		59,181	523	4.37	

Estat de les comunitats de peixos de fons rocosos

Metodologia

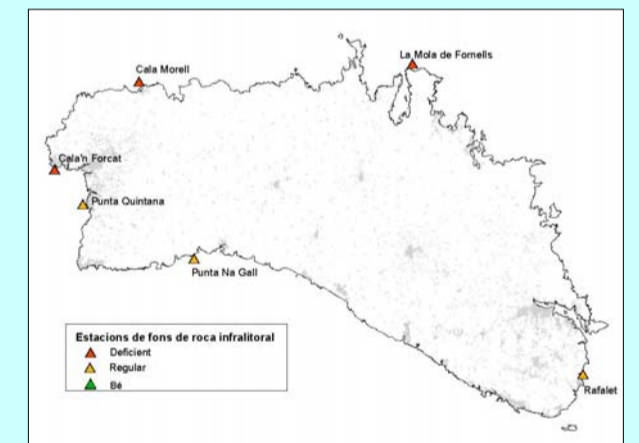
Durant la primavera del 2002 es va portar a terme una campanya per iniciar un seguiment d'aquestes comunitats, en la qual es van realitzar una sèrie de censos visuals (Harmelin-Vivien, 1975) amb escafandre autònom.



Primers resultats

Els resultats van mostrar un estat dolent d'aquestes comunitats en la majoria d'estacions, la qual cosa indica una pressió pesquera molt gran arreu de l'illa. Per valorar l'estat d'aquestes comunitats es van emprar com a referència valors de reserves marines de Catalunya amb un bon grau de maduresa.

Estació	Exemplars de més de 20 cm.			Núm. d'espècies diferents	
	Sargs i similars <i>Diplodus</i> sp.	Tords o roquers <i>Symphodus</i> sp.	Anfosos <i>Epinephelus</i> sp.	Espàrids <i>Sparidae</i>	Làbrids <i>Labridae</i>
Rafaleit	8.00	1.50	0.25	4.25	2.50
Cala Morell	0.25	0.25	0.25	2.25	2.75
La Mola de Fornells	1.25	0.50	0.00	1.75	2.50
Punta Na Gall	2.75	2.50	0.00	1.75	1.75
Cala'n Forcat	1.00	0.25	0.00	0.25	0.25
Punta Quintana	3.50	1.50	0.25	5.75	2.25



Conclusions

El bon estat de les praderies de *Posidonia oceanica* i de les comunitats de *Cystoseira* del litoral indiquen que la qualitat de les aigües de Menorca és excepcional. En canvi, els baixos valors obtinguts en els censos de peixos indiquen que aquestes poblacions estan afectades per una forta pressió pesquera. Les poblacions de nacres (*P. nobilis*) tampoc no es troben en gaire bon estat, segurament per causa d'una forta pressió de recol·lecció que es va donar uns anys enrere. És important, doncs, continuar fent un seguiment dels herbis de *Posidonia oceanica* i de les comunitats de *Cystoseira* del litoral de cara a detectar potencials alteracions de la qualitat de l'aigua en el futur. A més, el seguiment de les praderies de *P. oceanica* també pot permetre la detecció de possibles alteracions mecàniques (pesca de ròssec i ancoratges) i/o problemes causats per espècies invasores. El seguiment de les poblacions íctiques queda justificat per l'estat crític en què es troben.

Agraïments

José Abella, Enric Ballesteros, Eva Cardona, Cristina Cos, Sònia Estradé, Oscar Garcia, David López, Pau Manent, Miriam Monerris, Cati Pons, Rafel Quintana, Rita Teixidor, Xavier Torras, Mar Valls.

Referències Bibliogràfiques

Harmelin-Vivien M.L., Harmelin J.G. (1975). Presentation d'une méthode d'évaluation in situ de la faune ichtyologique. *Travaux Scientifiques du Parc National de Port-Cros*, 1: 47 -52.

Ruiz, J.M. (2000). *Respuesta de la fanerógama marina Posidonia oceanica (L.) Delile a perturbaciones antrópicas*. Tesis doctoral. Universidad de Murcia.

Torras, X.; Pinedo, S.; Garcia, M.; Mangialajo, L. & Ballesteros, E. (en premsa). Assessment of coastal environmental quality based on littoral community cartography: methodological approach.